

OHS ACADEMY

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ AKADEMİ DERGİSİ

İSTANBUL ZEYTİNBURNU VE FATİH İLÇELERİNDEKİ ANAOKULLARINDA ÇALIŞAN ÖĞRETMENLERDE, İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ ALANINDA FARKINDALIK OLUŞTURMA UYGULAMALARI

İlhan YİVLİ¹, Doç. Dr. Alpaslan Hamdi KUZUCUOĞLU²

¹ Özel Mavi Pembe Anaokulu, Zeytinburnu-İstanbul, il05@hotmail.com

² İstanbul Medeniyet Üniversitesi, alpaslan.kuzucuoglu@medeniyet.edu.tr

Özet

Bu çalışma 2017-2018 yılları arasında Üsküdar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İş Sağlığı ve Güvenliği Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi çalışmaları sırasında, İstanbul, Türkiye'deki anaokullarında çalışan öğretmenlerin iş sağlığı ve güvenliği (İSG) bilincini gözlemlemek ve analiz etmek amacıyla yapılmıştır. Zeytinburnu ve Fatih ilçelerinde bulunan 26 anaokulunda çalışan 120 öğretmen hakkında bir anket çalışması yapılmıştır. Öğretmenlerin İSG farkındalığı hakkındaki görüşlerini öğrenme amacıyla SPSS yöntemi kullanılarak hazırlanmıştır. Araştırma sonucunda öğretmenlerin çoğunun risk değerlendirme kavramını bilmediği gözlenmiştir. Devlet okullarının çoğunda risk değerlendirmesi olmamasına rağmen, özel okulların çoğunda risk değerlendirmesi yapılmıştır. Anket sonuçlarının yanı sıra, yüksek, orta ve düşük riskleri, tehlikelerden dolayı alınacak düzeltici ve önleyici tedbirleri ve önlemleri belirlemek için anketlerin yapıldığı okullarda genel bir risk değerlendirmesi yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: İş Sağlığı ve Güvenliği, Okul, Eğitim, Öğretmen, Risk Değerlendirmesi, Dokümantasyon.

OCCUPATIONAL HEALTH AND SAFETY AWARENESS OF TEACHERS WORKING IN KINDER GARDENS IN ZEYTİNBURNU AND FATİH DISTRICTS, ISTANBUL TURKEY

İlhan YİVLİ¹, Assoc. Prof. Alpaslan Hamdi KUZUCUOĞLU²

¹ Mavi Pembe Preschool, Zeytinburnu-İstanbul il05@hotmail.com

² İstanbul Medeniyet University, alpaslan.kuzucuoglu@medeniyet.edu.tr

Abstract

This study was carried out between 2017 and 2018 during Üsküdar University Institute of Health Sciences, Occupational Health and Safety Department, Master Thesis. This study's aim to observe and analyze occupational health and safety (OHS) awareness of teachers working in kinder gardens in Istanbul, Turkey. A questionnaire study was carried out about 120 teachers working in 26 kindergartens located in Zeytinburnu and Fatih districts. It was prepared by using SPSS method to learn teachers' opinions about OHS awareness. As a result of the survey, it was observed that most of the teachers did not know the concept of risk assessment. Although most of the public schools did not have risk assessment, the majority of the private schools had risk assessment. Besides the survey results, a general risk assessment was made in the schools where questionnaires were conducted to determine high, medium and low risks, corrective and preventive actions and precautions to be taken due to hazards.

Key words: Occupational Health and Safety, School, Education, Teacher, Risk Assessment, Documentation

GİRİŞ

6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu, 30.06.2012 tarihinde 28339 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Bu Kanun'un amacı; işyerlerinde iş sağlığı ve güvenliğinin sağlanması ve mevcut sağlık ve güvenlik şartlarının iyileştirilmesi için işveren ve çalışanların görev, yetki, sorumluluk, hak ve yükümlülüklerini düzenlemektir. Fakat Kanun tüm sektörlerdeki tüm çalışanları kapsamına rağmen henüz yürürlük açısından bu noktaya ulaşamamıştır. Bu beklentiler ışığında yapılacak çalışmalar ülkemize kalifiye eleman yetiştirme açısından çok önemlidir. Bu nedenle, Zeytinburnu ve Fatih ilçelerinde bulunan 26 anaokullarında çalışan yaklaşık 120 öğretmenle ilgili anket çalışması yapılmış olup bu anketin sonuçları çalışmada belirtilmiştir.

Okullarda risk değerlendirilmesinin yapılması ile ortamdaki tehlikeleri ve tehlikelerden kaynaklanan riskleri izlemek mümkün olmaktadır. Riskler ve tehlikeler bilinince tedbirler alınarak önlenabilir ve en aza (kabul edilebilir risk seviyesi) indirilebilir.

Okul güvenliği, okul ortamı ve okulun etrafı ile bağlantılı bir olgudur. Okul ortamında eğitim ve öğretim faaliyetlerini güvenli, sağlıklı bir şekilde yürütmek için öğrenci, veli, öğretmen ve okul idaresi, ekonomik ve sosyal yönden koordineli çalışmalıdır. Güvenli okul, öğrencilerin isteği dışında hem öğretmenlerin hem de ebeveynlerin istediği ve beklediği bir ortamdır.

Öğrenciler okulda, sınıf ortamlarında, okuldan çıkışları sırasında birçok tehlike ve risk ile karşı karşıya kalmaktadırlar. Okul içerisinde, çocuklara zarar verme potansiyeli yüksek tehlikeler ve bunlardan kaynaklanan riskler, istenmeyen kazaların veya yaralanmaların oluşmasına neden olmaktadır. Kaza geçiren çocuklar arasında düşme kazası geçirenler (%77,6) en yüksek orandadır (Erkal vd, 2012).

İş sağlığı ve güvenliğinin başlıca bileşenlerinden biri de önleyici faaliyetlerdir. Okullarda meydana gelen iş kazaları verileri ile istatistikler oluşturulmalı, kazaların nasıl olduğu, nedenleri ve bir daha aynı kazaların meydana gelmemesi için ne gibi çalışmalar yapılacağı hakkında toplantılar yapılmalıdır. Okulda çalışanlara gerekli eğitimleri verilmeli, okulda karşılaşılabilecekleri tehlike ve riskler hakkında bilgilendirilmeli ve bu yönde önleyici çalışmalar yapılmalıdır. Bu tedbirler, kazaların oluşma ihtimalini azaltacaktır (Demir, 2012).

Okullarda İş sağlığı ve güvenliği işlemlerinin, İl ve İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü bünyesinde kurulan İş Sağlığı Güvenliği Birimi aracılığıyla yapılması önemli

bir yeniliktir. Çıraklık ve meslek eğitimi veren okullar hariç, bütün okullar tehlike sınıfı bakımından "az tehlikeli" sınıftadır (MEB Genelge, 2014).

2017-2018 Eğitim ve Öğretim yılında geçerli olmak üzere; anaokuluna başlama yaşı yönetmeliğin 11. maddesinin 5. fıkrasında açıklanmıştır. Bu kapsamda kayıt yaptıracağınız yılın Eylül ayının sonu itibari ile 36 ayını tamamlayan çocuklar ile 66 ayını tamamlamayan çocukların anaokullarına kaydı yapılabilir. Bu hazırlık eğitimi ilkokulun bir provası olup, çocuğun sosyal gelişimine katkı sağlar. Öğrenci, kişisel temizlik alışkanlığı kazanır, kişilik gelişimi öğretmenler tarafından takip edilir. Yeteneklerinin tespit edilmesi ve erken dönemde tedbirler alınıp çözümler üretilmesi aile ve çocuk için oldukça faydalıdır. Okul öncesi dönemde çocuğun zihinsel gelişimi çok hızlıdır. Bu yüzden öğrenmeler oldukça kalıcıdır. Her birey kendine has bir zekâ türüne sahiptir. Sözel, dilsel, bedensel, görsel zekalarını kullanmalarını keşfedecek bir ortam ararlar. Öğrencilerin yetenekli yönlerini bulmaya çalışan öğretmenler de gerekli donanıma sahip kişiler olmalıdır. Okul öncesi ve tüm kademedeki öğretmenler iş sağlığı ve güvenliği alanında yeterli bilgiye ve bilince sahip olmalı ve hem öğrencilerini hem de kendilerini tehlikelere karşı korumalıdır.

Okullarda risk değerlendirmesi yaparak tehlikeleri gözlemlemek mümkündür. Önlemler alınarak risk ve tehlikelerden kaçınılabilir.

Okullarda azımsanmayacak sayıda iş kazaları meydana gelebilmektedir. İstanbul Maltepe Dumlupınar İlköğretim Okulu'nun tuvaletinde 4 yıl önce lavabonun üzerine düşmesi sonucu hayatını kaybeden 6 yaşındaki Efe Boz'un, "kazaya neden olan lavabonun ana sınıfındaki çocuklara uygun sağlamlıkta ve boyutta yapılmamış olması, lavabonun düşme tehlikesi göz önüne alınarak demir destekli veya ayaklı yapılmaması, sadece iki vida ile duvara monte edilmiş olması, söz konusu lavabo ile ilgili gerekli kontrollerin yapılmamış olması" ölümüne neden olmuştur (Gürcanlı, 2013).

Uşak Eşme'de okuduğu yatılı okulun bahçesindeki fosseptik çukuruna düşerek boğulan 9 yaşındaki Ercan Balık (Sabah Gazetesi haberi, 2010); İzmir'de okulun yaya kapısı kilitli olduğu için yöneldiği araç giriş kapısında sıkışarak yaşamını yitiren 17 yaşındaki Anıl Erdem (Hürriyet Gazetesi haberi, 2010); yine İzmir'de okulun bozuk kapısı üzerine düştüğü için yaşamını yitiren 4 yaşındaki Mehmet Ali Yavuz; Bitlis'in Ahlat ilçesinde okuldaki yangın tatbikatı sonrasında yaşamını yitiren 17 yaşındaki Onur Akgün (Milliyet Gazetesi haberi, 2013); ise okullardaki kazalarda hayatını kaybeden öğrencilerden bazılarıdır.

Sivas'ta Mevlâna Ortaokulu öğrencisi 12 yaşındaki Ziya Emin Veske'nin koluna saplanan kapı kolu, hastanede yapılan müdahale ile çıkarılmıştır (HaberTürk Gazetesi haberi, 2015). Çorum'da da Bahçelievler Öğretmen Salim Akaydın Ortaokulu'nda bir sınıftaki kapının demir kolu 11 yaşındaki öğrenci Ceyhun Emre Top'un koluna saplanmıştır. Öğrenci, vidaları sökülen kapı kolu ile hastaneye götürülmüştür (haberler.com sitesi haberi, 2015). İnegöl'de İshakpaşa İlkokulunda A.İ'nin üzerine tuvalette elini yıkadığı sırada kalorifer peteği düşmüştür. Öğrencinin sağ bacağında kırıklar oluşmuştur (Hurriyet gazetesi haberi2, 2014). İnşaat süreci bittiği söylenen ve öğrenime açılan Trabzon Bahçecik Mahallesi İmam Hatip Ortaokulu'nda 5 yaşındaki Resul Demir ise, üzerine 200 kg ağırlığında bir demir kapı devrilmesi sonucu ağır yaralanmıştır (Gürcanlı, 2013).

Mersin Çeşmeli Anaokulunda ders esnasında sınıfın tavanında çökme meydana gelmiş ve dört öğrenci hafif yaralanmıştır. İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü olayın ardından okulda incelemelerde bulunmuş ve sonucunda soruşturma başlatılmıştır (Internethaber.com sitesi haberi, 2017).

Okullarda yaşanan kazalar sadece öğrencilerle sınırlı kalmamaktadır. Diyarbakır'da bir köy okulunun halılarını yıkamak için okul damına çıkan kadın (aynı zamanda okulun velisi) damdan düşerek belini kırmış, olayın neticesinde okul yönetimi aleyhinde yüzbinlerce TL'lik tazminat davası açmıştır (haberler.com sitesi haberi2, 2012).

16 Ağustos 2017 tarihinde, İzmir'in Çiğli İlçesinde anaokuluna giden Alperen Sakin serviste unutulup havasız kalarak hayatını kaybetmiştir (HaberTürk Gazetesi haberi2, 2017). Burada ilk etapta servis hostesinin ve şoförün dikkatsizliği göze çarpmaktadır. İş sağlığı ve güvenliği faktörleri sadece okulda değil okula ulaşım esnasında da göz ardı edilmemelidir.

METODOLOJİ

Bu araştırma Zeytinburnu ve Fatih ilçelerindeki okul öncesi eğitim kurumlarında görev yapan öğretmenlere, çalışanlara yönelik iş sağlığı ve güvenliği farkındalığı oluşturma uygulamaları gözlemek ve analiz etmek amacıyla uygulanmış bir çalışmadır. Çalışmada öğretmen ve çalışanlara anket uygulaması yapılmıştır. 3.1 Evreni ve Örneklemi Araştırmanın evreni İstanbul'daki tüm anaokulları, örneklemi ise Zeytinburnu ve Fatih ilçelerindeki okul öncesi eğitim kurumlarında çalışanları kapsayacak şekilde, 2017-2018 eğitim ve öğretim yılı içerisinde 26 eğitim kurumunda 120 öğretmen, çalışana uygulanmıştır. Anketin değişkenlik gösteren kısımları öğretmenlerin demografik özellikleri ve anket sorularına karşı verdikleri farklı cevaplarıdır.

Anketin ilk bölümünde çalışanların demografik yapısı ve kıdemleri ile ilgili bilgilerini belirlemeye yarayan 5 soru sorulmuş olup, ankette 3'lü ölçek kullanılmıştır. Evet (1), bilğim yok (2) ve hayır (3) olarak ölçeklendirilmiştir Anket soruları EK'te yer almaktadır.

Verilerin analizinde anketlere verilen cevaplar SPSS 16.0 programı kullanılarak çözümlenmiştir. Ölçme araçları sınıflandırma ve sıralama niteliğindedir. Araştırmaya İlişkin T Testi, Anova Testi, Çapraz Tablo, Korelasyon ve Ki Kare Tabloları, araştırmanın güvenilirlik analizi ile araştırmanın amaçları doğrultusunda bulgular tablolaştırılıp yorumlanmıştır.

Anket A Grubu sorularına ait bulgu ve değerlendirmelere Üsküdar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İş Sağlığı ve Güvenliği Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi çalışmasında geniş olarak yer verilmiş olup, bu çalışmada yer verilmemiştir.

Araştırmanın Sınırlılıkları:

1. Araştırma İstanbul ili Zeytinburnu, Fatih ilçesi ile sınırlıdır.
2. Araştırma seçilen 26 okul ile sınırlıdır.
3. Araştırma 2017-2018 öğretim yılı ile sınırlıdır.
4. Araştırma seçilen 120 öğretmenle sınırlıdır.
5. Araştırma ilgili araştırma ve istatistiksel verilerle sınırlıdır.
6. Araştırmanın kapsamı verilerle sınırlıdır.

Tablo 1. Araştırmanın Güvenirlik Analizi

Cronbach's Alpha	N of Items
,912	50

Yapılan anket çalışması sonucunda verilerin analize uygunluğu ve güvenilirliğini test etmek adına Cronbach's Alpha katsayısına bakılmıştır. Bu kapsamda verilerin $p > 0,5$ olduğu; Alpha katsayısının 0,912 ile 1'e yakın ve aşırı derecede bir güvenilirlik puanına sahip olduğu görülmüştür.

OKUL ÖNCESİ EĞİTİM KURUMLARI ÖĞRETMENLERİNE YÖNELİK YAPILAN ANKET ÇALIŞMASI

Okul öncesi kurumlarında çalışanlar ve öğretmenlerle ilgili anket uygulaması bulgularının ve yorumlarının tartışılması yapılmıştır.

Okul öncesi eğitim kurumlarında iş sağlığı ve güvenliği kavramı daha üst eğitim kademelerine göre önem arz eder. Okul öncesi eğitim kurumlarında uygulanan iş sağlığı ve güvenliği uygulamaları ile, iş kazaları ve meslek hastalıklarının minimuma

indirgenmesi ona göre tedbirlerin önceden alınarak farkındalığın artırılması hedeflenmelidir. 2012 yılında çıkan 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ile birlikte kamu, özel bütün iş yerlerinde iş sağlığı ve güvenliğinin kademeli olarak uygulanmaya başlamasıyla birlikte günümüze gelinceye kadar kısmen farkındalığın oluştuğunu gözlemledik. Örneğin inşaatlarda artık tahta iskele yerine metal iskelelerle çalışan çalışanlar olması, kamu spotları ve çeşitli toplantılar, kongreler, afiş-kısa film vb gibi uygulamalar son yıllarda artış göstermiş olup iş bu durum sağlığı ve güvenliği açısından önemli bir kazanımdır. Okul öncesi eğitim faaliyetleri, eğitimin ilk ve önemli kademesini oluşturmaktadır. Okul binalarının içinin ve yakın çevresinin güvenli hale getirilmesi gerekmektedir. Bu da çalışanların, öğretmenlerin, velilerin ve öğrencilerin birlikte gayretleriyle mümkün olabilecektir.

Anket B Grubu Sorularına Verilen Cevapların Değerlendirilmesi:

B.1. Yapılan araştırma sonucu elektrik tesisatının kontrollerinin %75 yapıldığı, bu kontrollerden haberi ve bilgisi olmayan çalışanların %23.3 olduğu saptanmıştır. Buna göre çalışanlara yeterli iş güvenliği eğitimi verilmeli ve elektrik kazalarının önemi örneklerle açıklanmalıdır.

B.2. Anaokullarında camlı bölmelerin yoğunluğunun fazla olduğu gözlemlenmiş olup bu camlı bölmelerin %84,2 oranla 101 okulda kontrolünün yapıldığı ve güvenliğinin sağlandığı saptanmıştır. Cam bölmeler yerine daha güvenli olan şeffaf plastik kullanılabilir. Bu sayede kazaların minimuma indirgenmesi sağlanabilir.

B.3. Okullarda dolap, kitaplık gibi taşınabilir nesnelerin öğrencilerin güvenliği açısından bir sorun oluşturmaması için büyük çoğunluğunda sabitlenerek veya tehlike arz etmeyen yerlere yerleştirilerek güvenliğinin sağlandığı görülmüştür. Dolapların kontrolü ve sabitlenmesi hem deprem hem de güvenlik açısından önemlidir.

B.4. Anaokullarında çalışan bireylere “bulduğunuz kurumda ergonomik şartlar sağlanıyor mu?” tarzında bir soru sorulduğunda bireylerin çoğunluğunun (%78,3) bu şartların sağlandığını düşündüğü görülmektedir. Fakat buna karşın %12,5’lik kesimin bu konu hakkında bir bilgisinin bulunmadığı görülmektedir. Çalışma ortamında ergonomik şartların sağlanması günümüz dünyasında önemlidir; çünkü bu durum birçok eklem hastalıklarına, bel ağrılarına neden olmaktadır. İş yerlerinde gerekli ergonomik şartlar sağlanırsa çalışanlar sağlıklı ve güvenli ortamda işlerini yaparlar.

B.5. Zeminlerin düşme-kaymaya karşı güvenliğinin alınması durumu katılımcılara sorulduğunda bireylerin %82,5’inin güvenliğinin sağlandığını düşündüğü görülmektedir. Okullarda düşmeye ve kaymaya karşı iş yerlerinde merdivenlere şeritler takılmakta olup, bu çalışmalara devam edilmelidir.

B.6. Anaokulunda çalışan bireylere geçiş alanlarında tertip ve düzenin sağlanması hakkında soru yöneltildiğinde ise bireylerin %91,7’sinin güvenliğinin sağlandığını söylediği görülmektedir. %5’lik kesimin ise güvenliğinin olmadığını düşündüğü görülmektedir. Sadece %2,5’lik kesimin bu konu hakkında bilgisinin olmadığını görülmektedir. Genel olarak bütün iş yerlerinde tertip ve düzen kuralı vardır.

B.7. Okul içinde alarm çalışması dağılımına baktığımızda ise bulunan okulların çoğunluğunda alarm sistemi aktif gözükmemektedir (%63,3). Okulların alarmlarının çalışıp çalışmadığının yetkili kişiler tarafından kontrollerinin yapıldığı görülmüştür. Her okulda yılda bir defa tahliye tatbikatları yapılmalı, alarm sistemlerinin kontrolleri sağlanmalıdır.

B.8. Ankete katılan bireylere okul içinde bulunan çukurların güvenliği konusunda soru yöneltildiğinde bireylerin %69,2’sinin güvenliğinin sağlandığını söylediği; %26,7’sinin ise bu konu hakkında bilgisinin olmadığını görülmektedir. %4,2’lik kesimin ise çukur bulunmasına karşın güvenliğinin sağlanmadığını söylediği görülmektedir. Okul yönetiminin yapacağı en önemli görev, okul içi ve dışında her türlü tehlikelere karşı önlem almaktır.

B.9. Yapılan anket çalışmasında okullarda bulunan yeşil alanların böceklerle karşı ilaçlanması sorulduğunda bireylerin çoğunluğunun ilaçlama yapıldığını söylediği görülmektedir (%65,8). Bu konu hakkında bilgisi olmayan bireyler ise genelin %32,5’lik kısmını oluşturmaktadır. Okulların bahçesinin her yıl periyodik olarak zararlı böcek, haşerelere karşı ilaçlanması yaptırılmalıdır.

B.10. Çalışanlara okul bahçesindeki duvar, direk vb. yerler için gerekli güvenliğinin sağlanıp sağlanmadığı sorulduğunda %80,8’in güvenliğinin sağlandığını söylediği görülmektedir. %13,3’lük kesim ise bu konu hakkında bilgi sahibi değildir. Genel içindeki %5,8’lik kesimin ise herhangi bir güvenliğinin sağlanmadığını söylediği görülmektedir. Okul bahçesindeki genel kontrollerin yapılması, gerekli tedbirlerin alınmasından okul yönetimi sorumludur.

11. Okullarda bulunan mutfaklarda gaz dedektörü bulunması durumu ile bulunmaması durumu arasında bir denge bulunmaktadır. Okulların %47,5’inin mutfağında gaz dedektörü bulunmasına karşın %45’lik kesimde ise gaz dedektörü bulunmamaktadır. Gaz kaçaklarının herhangi bir olumsuz duruma

sebebiyet vermemesi için bütün okulların hem mutfakları hem de gaz ile çalışan araçların yer aldığı bütün alanlar gaz dedektörleri denetlenmelidir.

C Grubu Sorularına Verilen Cevapların Değerlendirilmesi:

C.1. Okulların %83,3'ünde yangın söndürücülerin uygun yerlere monte edildiği görülmektedir. Çalışanların ise %10'luk kesiminin yangın söndürücülerin uygun yerlere monte edilip edilmediği hakkında bilgisinin bulunmadığı görülmektedir. Bu da bireylerin bulunduğu ortama alışmışlığı hakkında soru işaretleri oluşturmaktadır. %6,7'lik kesimin ise yangın söndürücülerin uygun yerlerde olmadığını söylediği görülmektedir. Okullarda her çalışan yangın söndürücülerini kullanmasını bilmeli ve yangın söndürücülerin uygun yerlerde asılı olmaları gereklidir. Bu yüzden okullarda her yıl tahliye ve yangın tatbikatları kağıt üzerinde değil de uygulamalı yapılmalıdır.

C.2. Ankete katılan bireylere anaokullarında acil durum planlarının olması gereken yerlere asılıp asılmadığı sorulduğunda %85'lik kısım uygun yerlere asıldığını söylemiştir. %9,2'sinin ise bu konu hakkında bir bilgisi bulunmamaktadır. %5'lik kesimin ise acil durum planlarının gerekli yerlere asılmadığını söylediği görülmektedir. Acil durum planları her okulda panolarda asılı olmakla beraber, zamanla güncellenmesi yapılmalıdır.

C.3. Anaokullarında ilk yardım dolaplarının büyük ölçüde bulunduğu görülmektedir (%87,5). Buna karşın %4,2'lik ankete katılıp cevap veren kesimin bulunduğu okullarda ilk yardım dolabı bulunmamaktadır. Çalışanların %8,3'lük kısmının ise ilk yardım dolabının bulunup bulunmadığından haberi bulunmamaktadır. Burada ilk yardım dolapları içindeki malzemelerden eksik olanlar tamamlanmalı, son kullanma tarihi geçmiş olanlar değiştirilmelidir.

C.4. Acil durum tahliye tatbikatı bireylerin acil bir durumda yapması gereken şeyleri bilmesi açısından önem arz etmektedir. Yapılan anketlerin sonuçlarına göre okulların %68,3'ünde bu tatbikatların yapıldığı görülmektedir. Çalışanların %20,8'lik kısmının ise bu tatbikatların yapılıp yapılmadığından haberi bulunmamaktadır. Okul idaresi her yıl düzenli olarak acil durum tatbikatı yaptırmalı ve bu konuda taviz vermemelidir. Her okulda acil çıkışlar işaretlenmeli, çıkış kapıları dışa doğru açılır olmalıdır.

C.5. Anaokullarında yapılan bu çalışmada bireylerin %54,2'sinin tehlikeli gazlara karşı okulların önlem aldığını söylediği; %41,7'sinin ise bu konu hakkında bilgisinin olmadığı belirtilmiştir. Katılımcıların sadece %2,5'inin gazlara karşı önlem alınmadığını belirttiği görülmektedir. Okullarda tehlikeli gazlara

karşı önlemin yetersiz olduğu ve gaz dedektörlerinin çalışmadığı gözlemlenmiş olup bu konuda çoğu okul gerekli çalışmayı yapamamıştır.

C.6. Katılımcılara anaokullarında acil durum ekiplerinin belirli olması sorulduğunda yarısından fazlasının anaokulunda acil durum ekiplerinin bulunduğu (%58,3) görülmektedir. Fakat %33,3'lük katılımcının ise bu konu hakkında bir bilgisinin bulunmadığı görülmektedir. Sadece %7,5'lik kesimin bulunduğu okulda ise herhangi bir acil durum ekibi bulunmamaktadır. Acil durum ekipleri ve isimleri mevcut fakat planlanması ve uygulanması ve uygunsuz çalışanların listede olduğu ve bu olayın önemsenmediği gözlemlenmiş olup daha disiplinli çalışmalar olmalıdır.

C.7. Katılımcılara anaokulunda bulunan çocukların yanıcı ve parlayıcı maddelerden uzak tutulmaları hakkında soru yöneltildiğinde bireylerin %82,5'inin bu konuda olumlu yanıt verdiği; %13,3'ünün ise bu konu hakkında bilgisinin olmadığı görülmektedir. Sadece %2,5'lik kesimin ise bu konuda herhangi bir önlemin alınmadığını belirttiği görülmektedir. Okullarda çalışanlar ve çocuklar için tehlikeli yanıcı ve parlayıcı maddelerin gerekli yerlerde bulunduğu gözlemlenmiştir.

C.8. Anaokullarının doğal afetlere karşı önlemlerini alması durumu incelendiğinde katılımcıların %66,7'sinin önlemlerin alındığını belirttiği görülmektedir. %26,7'lik kesimin ise bu konu hakkında bir bilgisinin bulunmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Genel yüzde içinde sadece %5,8'lik kesimin ise önlemlerin alınmadığını bildirdiği görülmektedir. Doğal afetler; yangın, deprem, tsunami, hortum gibi olaylar karşısında anaokullarının yeterli tedbiri almadıkları gözlemlenmiştir.

C.9. Anaokullarında yangın krokilerinin bulunması durumu incelendiğinde anaokulların %85,8'inde yangın krokisinin bulunduğu; %8,3'ünde ise bu krokinin bulunmadığı görülmektedir. Katılımcıların sadece bir tanesi bu soruya cevap vermemiştir. Okullarda genel olarak yangın krokileri bulunmakta olup zamanla okul içi ve dışında yapılan tadilat ve imar değişikliğiyle yangın krokilerinin güncellenmemiş olduğu gözlemlenmiştir. Okullarda acil çıkış tahliye krokilerinin bulunduğu fakat güncellenmediği gözlemlenmiştir.

C.10. Katılımcılara yangın dolaplarının bulunması durumu sorulduğunda bireylerin %60'ının okullarında yangın dolabının bulunduğunu belirttiği görülmektedir. %21,7'sinin ise bu dolabın bulunmadığı bilgisini aktardığı sonucuna ulaşılmıştır. %17,5'lik kesimin ise bu konu hakkında bir bilgisi bulunmamaktadır. Her okulda yangın dolabı bulunduğu fakat genel olarak yangın dolapları farklı

malzemeler konularak işlevini kaybettiği görülmüştür. Bu nedenle yangın dolapları her okulda gereğine uygun kullanılmalıdır.

D Grubu Sorularına Verilen Cevapların Değerlendirilmesi:

D.1. Araştırmanın asıl konusu olan “iş sağlığı ve güvenliği” fikrinin yaygınlığı konusu hakkında katılımcılara sağlık-güvenlik kültürü oluşturma adına yapılan faaliyetler ile ilgili soru sorulduğunda %65,8’lik kesimin bu faaliyetlerin yapıldığını belirttiği görülmektedir. Beşte birlik kesimin ise bu konu hakkında bilgisinin olmadığı görülmektedir. %12,5’inin ise bu faaliyetlerin yapılmadığını belirttiği görülmektedir. Okullarda iş güvenliği eğitimleri sözde değil, uygulamalı yapılmalı ve iş sağlığı ve güvenliği kültürü tüm çalışanlarda davranış haline getirilmelidir.

D.2. Anaokullarında iş sağlığı ve güvenliği hedeflerine ulaşmak adına yapılan etkinliklerin varlığının genel olarak bulunduğu görülmektedir (%58,3). Fakat bulunanların yarısına yakın kadar da bulunmayan okullar bulunmaktadır (%27,5). Son olarak katılımcıların %12,5’inin ise bu konu hakkında bilgisinin bulunmadığı görülmektedir. Kurumsal olan özel okullar ve MEB’e bağlı okullarda eğitim yılı içerisinde iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili etkinlikler (seminerler) yapılmaktadır.

D.3. Anaokullarında bulunan idareci ve öğretmenlerin çocuklarda İSG bilinci geliştirme faaliyetlerini uygulamaları hakkında katılımcılardan yorumlar istendiğinde genel olarak olumlu bir sonuca ulaşılmıştır (%57,5). Katılımcıların dörtte birinin ise bu konu hakkında bir bilgisinin bulunmadığı görülmektedir. %15’lik kesimin ise idareci ve öğretmenlerin bu faaliyetleri yerine getirmediğini söylediği görülmektedir. Türkiye’de iş sağlığı ve güvenliği kültürünün gelişmesinde ekonomik ve sosyal yönden gelişmek önemlidir. Gelişmiş toplumlarda iş sağlığı ve güvenliği kavramı oturmuş olup ayrılan kaynaklar da zamanla daha çok artmış olup kaza riski minimuma inmiştir.

D.4. Katılımcılara İSG haftasında okullarında etkinlik yapıp yapılmadığı sorulduğunda yarısından az bir kesimin etkinliğin yapıldığını belirttiği görülmektedir (%45). Dörtte birinin ise etkinliğin yapılmadığını belirttiği sonucuna ulaşılmıştır. Yapılmadığını belirtenlerden %1,7’lik fazlalık kesimin ise bu konuda bilgisinin bulunmadığı görülmektedir. Her yıl ekim ayı başında kutlanan işg haftasının sadece az sayıda eğitim kurumlarında bilindiği ve etkinlik yapıldığı sonucuna varılmıştır.

D.5. Katılımcıların iş kazaları ve meslek hastalıkları hakkında bilinç düzeylerine bakıldığında %77,5’inin bu konu hakkında bilinçli olduğu görülmektedir.

%20,9’unun ise bu konu hakkında bilinçli olmadığı görülmektedir. Ülkemizde iş sağlığı ve güvenliği kavramı, kanun çıktığı 2012 yılına göre kısmen gelişme göstermiş ancak daha alınacak çok yol olduğu kanısındayım.

D.6. Katılımcılara öğrenci ve veliler geldiğinde onlara iş sağlığı ve güvenliğine uygun olarak davranış sergileyip sergilemedikleri sorulduğunda bireylerin %70’inin bu davranışları sergilediği görülmektedir. %15’inin ise bu davranışları sergilemediği; %12,5’inin ise bu konu hakkında bir bilgisinin bulunmadığı görülmektedir. Okul öncesi eğitim kurumlarına giden öğrenciler, eğitimin ilk basamağı olan bu eğitimde iş sağlığı ve güvenliğini aileden ve sonra da okuldaki öğretmenlerden öğrenmekte, öğrenci velilerinin bu konuda bilgi sahibi olmaları ve onları davranış haline getirmeleri çocuklar için önem taşımaktadır; çünkü çocuklar büyüklerinin hareketlerini örnek alırlar.

D.7. Anaokullarında çalışan katılımcılara ülkemizde bulunan 4857 sayılı İş Kanunu hakkında bilgilerinin olup olmadığı sorulduğunda %52,5’inin bu Kanun hakkında bilgisinin olduğu; %45,9’unun ise bu Kanun hakkında bir bilgisinin bulunmadığı görülmektedir. Katılımcıların %1,6’sı ise bu soruya cevap vermemiştir. Okul öncesi eğitim kurumlarında çalışan öğretmenlerin güncel yasaları ve haklarını bilmekte zorlandığı veya umursamadığı görülmüştür. Çalışanların haklarını kullanmada daha bilinçli olmaları kendileri için önemlidir.

D.8. Ankette 4857 sayılı Kanun hakkında bireylere soru sorulduktan sonra peşine 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu hakkında soru sorulmuştur. Bu soru kapsamında bireylerin %47,5’inin bu Kanunu bildiği; %50,8’inin ise bu Kanun hakkında bilgisinin olmadığı görülmektedir. %1,7’lik kesim ise bu soruya cevap vermemiştir. Anaokulunda çalışanların 2012 yılında çıkan İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu hakkında fazla bilgi sahibi olmadıkları gözlemlenmiştir. Bu konuda gerekli çalışmalar tüm kesimlerce yapılarak işg kültürünün gelişimi toplumca sağlanmalıdır.

D.9. Katılımcılara 6331 sayılı Kanun çerçevesinde okullarda risk değerlendirilmesi yapıp yapılmadığı sorulduğunda az bir kesimde (%36,7) değerlendirme yapıldığı sonucuna ulaşılmıştır. Katılımcıların genel içinde %40’ının ise bu konu hakkında bir bilgisi bulunmamaktadır. %22,5’lik kesimin ise bulunduğu okulda herhangi bir değerlendirme yapılmamıştır. Anket uygulanan okulların çoğunda risk değerlendirmesi ve acil eylem planlarının yapılmadığı gözlemlenmiştir.

D.10. Anketin yapıldığı okullarda çalışan bireylere 6331 sayılı Kanun kapsamında bulunduğu okulda iç

yönergenin bulunup bulunmadığı sorulduğunda ise bireylerin %41,7'sinin bu konu hakkında bir fikrinin bulunmadığı; %30,8'inin bulunduğu okulda ise bu yönergenin bulunduğu görülmektedir. %26,7'lik kesimin ise bulunduğu okulda herhangi bir yönerge bulunmamaktadır. Türkiye'de iş sağlığı ve güvenliği iç yönergesi hazırlayan bir kaç tane okul bulunmakta olup, ülkemiz için son derece zayıf kalan bir durumdur.

D.11. Anaokullarında iş sağlığı ve güvenliği kültürünü oluşturabilecek örnek davranışların bulunup bulunmadığı katılımcılara sorulduğunda %77,5'inin bu davranışların bulunduğunu belirttiği; %8,3'ünün ise bu davranışların bulunmadığını söylediği görülmektedir. %12,5'inin ise bu konu hakkında bir bilgisinin bulunmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Anaokulunda öğretmenler iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili örnek davranışlar bulunduğunu belirtmiştir ve bu durum öğrenciler açısından önemli bir kazanımdır.

BULGULAR

Zeytinburnu ve Fatih ilçelerinde faaliyet gösteren okul öncesi eğitim kurumları arasında bulunan anaokullarında yapılan, öğretmenlerin iş sağlığı ve güvenliği uygulamaları hakkında farkındalık oluşturma uygulamalarına yönelik araştırmada şu sonuçlar elde edilmiştir:

BUL.1. Yangın tehlikesi oluşturabilecek elektrik tesisatının kontrolünün çoğu okulda yapıldığı ama kontrollerin yapılmasının önemi noktasında farkındalığın belirli bir seviyede kaldığı görülmüştür.

BUL.2. Yine elektrik tesisatının kontrollerinin yapıldığı ama yapılan kontroller sonucunda gereken önlemlerin her kontrol edilen elektrik tesisatında alınmadığı görülmüştür. Anaokullarında görselliğin ön planda olmasından kaynaklı camlı bölmelerin yoğunluğunun fazla olduğu saptanmış olup bu camlı bölmelerin %84,2 oranla 101 okulda kontrolünün yapıldığı ve güvenliğinin sağlandığı sonucuna ulaşılmıştır.

BUL.3. Dolap, kitaplık gibi taşınabilir nesnelerin öğrencilerin güvenliği açısından bir sorun oluşturmaması için okulların büyük çoğunluğunda sabitlenerek veya tehlike arz etmeyen yerlere yerleştirilerek güvenliğinin sağlandığı görülmüştür.

BUL.4. Okullarda kaygan zeminlere yönelik güvenlik önlemlerinin alındığı gözlemlenmiş ve önlem almayan sadece 11 okulun olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

BUL.5. Okullarda bulunan alarm sistemlerinin 75 okulda aktif olarak çalıştığı ama bu alarm sistemlerinin aktif olarak çalışmadığı ve çalışıp çalışmadığı konusunda bilgi sahibi olunmayan okul

sayısının da azımsanmayacak derecede fazla olduğu bilgisi edinilmiştir.

BUL.6. Okul binası içerisinde ve okul bahçesinde herhangi bir amaçla açılan çukurların güvenliğinin sağlandığı sonucuna ulaşılmıştır.

BUL.7. Büyük tehlike arz eden gaz kaçaklarına yönelik okulların mutfaklarında bulunması gereken gaz dedektörünün 120 okul arasından sadece 57'sinde bulunması gaz kaçağına yönelik önlemlerin alınmadığını ve göz ardı edildiğini göstermektedir.

BUL.8. Yangın ve acil tahliye durumlarında yangın söndürücünün ve acil durum planlarının çoğu okulda bulunduğu fakat özellikle yangın söndürücü tüplerin periyodik kontrolünde ve acil durum ekiplerinin belirlenmesinde eksikliklerin olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

BUL.9. Okulların çoğunda çocukların yanıcı ve patlayıcı maddelerden uzak tutulduğu ve bu maddelerin ayrı bir yerde bulundurulduğu gözlemlenmiştir.

BUL.9. İş sağlığı ve güvenliği kültürünün oluşturulmasına yönelik faaliyetlerin okulların çoğunda yapıldığı fakat yapılmayan okul sayısının da azımsanmayacak derecede olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

BUL.10. İdareci ve öğretmenlere yönelik iş sağlığı ve güvenliği faaliyetlerinin de olması gerekenden daha düşük bir oranda olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

BUL.11. Her ne kadar idareci ve öğretmenlere yönelik iş sağlığı ve güvenliği faaliyetlerinin azlığı dikkat çekse de idareci ve öğretmenlerin çoğunun iş kazaları ve meslek hastalıkları konusunda bilgi sahibi olduğu gözlemlenmiştir.

BUL.12. Hem öğrenci velilerine hem de okuldaki öğrencilere yönelik idareci ve öğretmenler iş sağlığı ve güvenliğine yönelik örnek davranışlarda bulunmaktadır.

BUL.13. 4857 Sayılı İş Kanunu'nun ve 6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nun bilinirliği yüksek olsa da kanunlar hakkında herhangi bir bilgisi olmayan öğretmen sayısı da azımsanmayacak derecededir.

BUL.14. Okullarda, 6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'na göre risk değerlendirilmesinin %36,7 ile yapıldığı, %25,5 ile yapılmadığı, %40 ile de bu konu hakkında idarecilerin ve öğretmenlerin bilgisinin olmadığı görülmüştür.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Sanayileşmenin ve sonucunda üretimin artmasıyla birlikte ağır çalışma koşulları çalışanların iş yerinde belli sorunlarla karşı karşıya kalmasına neden olmuştur. Bu sorunların başında işçilerin yaşadığı iş kazaları ve çalıştıkları ortamdaki kaynaklı hastalıklar gelmektedir. Bu iş kazaları ve meslek hastalıkları zincirleme bir süreci de beraberinde getirmekte olup çalışandan çalışma ortamına, işverene kadar birçok kişi ve kurumu olumsuz etkilemektedir. İşte bu olumsuz etkilerin ortadan kaldırılması ve üretimin devamlılığının sorunsuz bir şekilde sağlanması amacıyla belli düzenlemeler ve çalışmalar yapılmaya çalışılmıştır. Düzenlemelere ve çalışmalara verilen genel isim ise iş sağlığı ve güvenliği uygulamaları denilmektedir. Bu uygulamaların amacı iş kazaları ve meslek hastalıklarının engellenmesi, onlara yönelik koruyucu tedbirlerin alınmasıdır.

İş sağlığı ve güvenliği ile ilgili düzenlemeler, çalışmalar ve uygulamalar Sanayi Devrimi'nden sonra kendini göstermesine karşın sadece fabrikaları değil birçok kurum ve kuruluşu bünyesinde almaktadır. Şöyle ki; okullarda, hastanelerde vb. birçok çalışma alanında kendini göstermektedir.

Okul güvenliği, okul çevresinin, okul içerisindeki ortamın, öğretmenlerin, öğrencilerin, öğrenci velilerinin güvenliğini de kapsayan bir olgudur. Okul güvenliğinin sağlanması ise okul idaresi, veliler, öğretmenler ve öğrencilerin iş birliği içerisinde çalışması ile etkin bir şekilde sağlanacaktır. Özellikle okullarda öğrenciler belli kazalara maruz kalmaktadır. Bunlar arasında ders giriş ve çıkışlarında yaralanma, düşme, okul içerisinde yapılan bir çalışma alanında yaralanma veya düşme, tuvaletlerde kullanılan temizlik malzemelerinden zehirlenme gibi birçok gerçekleşen/gerçekleşmesi mümkün olay sayılabilir. Okullarda yapılan iş sağlığı ve güvenliği çalışmaları arasında okulların tehlike sınıflandırmalarına dahil edilmesi, okullardaki öğrenim gören öğrencilerin yaş sınıflarına göre yönetmelikler çıkarılması, düzenli eğitimler verilmesi gibi çalışmalar yer almaktadır. Bu çalışmaların daha da önem arz ettiği kurumlar arasında daha kendi başlarına hareket etmekte zorlanan ve belli kişilerin yönlendirmesine ihtiyaç duyan yaş grubunun yer aldığı okul öncesi eğitim kurumları ilk sırada gelmektedir.

•Elektrik panolarının kontrolünün denetlenmesi artırılarak kontrolleri yapılmayan ve gerekli önlemler alınmayan elektrik panolarının bulunduğu okulların idarecileri ve sorumluları hakkında yasal yaptırımların gücü artırılabilir.

•Okullarda yer alan camlı bölmeler en aza indirilerek risk azaltılabilir ve dolap, kitaplık gibi nesnelere

yönelik özel alanlar oluşturularak oralara sabitlenmesi sağlanabilir.

•Okullarda yer alan kaygan zeminlerin düşmelere ve kaymalara neden olmaması için özellikle merdivenlere yönelik kaydırmaz şeritler kullanılabilir.

•Okullarda bulunan alarm sistemlerinin test edilip aktif olmayan veya aktif olup sorun oluşturan alarmlar yenileriyle değiştirilerek tüm alarmların aktifliği denetlenebilir.

•Gaz kaçağının herhangi bir olumsuz duruma sebebiyet vermemesi için bütün okulların hem mutfaklarına hem de gaz ile çalışan araçların yer aldığı bütün alanlara gaz dedektörünün takılması zorunluluğu getirilerek denetlenebilir. Yine aynı şekilde yangın söndürücü tüplerin periyodik kontrolünün yapılarak denetlenmesi sağlanabilir.

•Okul idarecileri, öğretmenler, okul personeli, öğrenciler ve öğrenci velileri de dahil olmak üzere iş sağlığı ve güvenliği noktasında eğitimler verilerek hem okullarda iş sağlığı ve güvenliği faaliyetlerinin artırılması sağlanıp hem de velilerin de bilgilendirilerek okulların veliler tarafından denetlenip eksikliklerin bildirilmesi sağlanabilir.

•4857 Sayılı İş Kanunu ve 6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu hakkında okul idarecilerine, öğretmenlere ve personeline eğitimler verilerek farkındalığın artırılması sağlanabilir.

•Ayrıca 6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'na göre tüm okullarda risk değerlendirilmesi yapılarak ona göre önlemlerin alınması sağlanabilir.

Conflict of Interest / Çıkar Çatışması

Yazarlar tarafından herhangi bir çıkar çatışması beyan edilmemiştir.

No conflict of interest was declared by the authors.

KAYNAKÇA

DEMİR, Fevzi (2012). İş Sağlığı ve Güvenliği Yasa Tasarısı-1:İş Kazaları Kader Değildir!, www.gozlemgazetesi.com, Erişim Tarihi:08.06.2019.

ERKAL, S., YERTUTAN, C. (2012). Çocukların okulda kaza geçirme durumu ve okulda kaza geçirmelerini önlemeye yönelik ebeveyn davranışlarının incelenmesi.

Erişim Adresi:

http://www.sdergi.hacettepe.edu.tr/makaleler/sibelerk_alcananyertutan.pdf Erişim Tarihi:10.01.2020

GÜRCANLI, Emre (2013).

<https://sendika63.org/2015/10/okullar-cocuklarimiz-icin-guvenli-mi-emre-gurcanli-ilerihaber-org-296711/> Erişim Tarihi:20.12.2019

MEB Genelge, (2014).

http://besiktas.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2016_10/20043712_besiktasmemis_sagligiguvenligi_genelge.pdf Erişim Tarihi:15.12.2019

Sabah Gazetesi haberi, 2010.

https://www.sabah.com.tr/yasam/2010/04/01/kayip_ogrencinin_cesedi_bulundu Erişim Tarihi:18.01.2020

Hürriyet Gazetesi haberi, 2010.

<https://www.hurriyet.com.tr/gundem/okulun-otomatik-kapisina-sikisan-ogrenci-oldu-14925216> Erişim Tarihi:18.01.2020

Hürriyet Gazetesi haberi2, 2014.

<https://www.hurriyet.com.tr/egitim/okulda-ayak-kiran-petek-tartismasi-27216033> Erişim Tarihi:18.01.2020

Milliyet Gazetesi haberi, 2013.

<https://www.milliyet.com.tr/gundem/liseli-onur-boyle-yandi-1687147> Erişim Tarihi:18.01.2020

HaberTürk Gazetesi haberi, 2015.

<https://www.haberturk.com/gundem/haber/1030597-ogrencinin-koluna-sinifin-kapi-kolu-saplandi> Erişim Tarihi:25.11.2019

HaberTürk Gazetesi haberi2, 2017.

<https://www.haberturk.com/gundem/haber/1600839-izmir-de-okul-servis-aracinda-unutulan-minik-alperen-in-hayatini-kaybetti> Erişim Tarihi:25.11.2019

Haberler.com sitesi haberi, 2015.

<https://www.haberler.com/sinif-kapisinin-kolu-ogrencinin-koluna-saplandi-7731285-haberi/> Erişim Tarihi:25.11.2019

Haberler.com sitesi haberi2, 2012.

<https://www.haberler.com/kayit-parasi-icin-hali-yikarken-damdan-dusen-3647590-haberi/> Erişim Tarihi:25.11.2019

Internethaber.com sitesi haberi, 2017.

<https://www.internethaber.com/anaokulunda-sinifin-tavani-coktu-4-ogrenci-yaralandi-video-galerisi-1834740.htm> Erişim Tarihi:25.11.2019

6331 sayılı İSG Kanunu ve Mevzuatı

4857 Sayılı İş Kanunu ve Mevzuatı

EKİ: Anket Çalışması Soruları

A. GENEL DEĞERLENDİRME SORULARI

(5 SORU)

A1. CİNSİYETİNİZ:

() KADIN () ERKEK

A2. YAŞINIZ:

() 18-30 () 31-40 () 41-50 () 50 VE ÜZERİ () 21 VE ÜZERİ

A3. GÖREVİNİZ:

() ÖĞRETMEN () Y.ÖĞRETMEN () MÜDÜR () AŞÇI () GÜVENLİK () ŞOFÖR

A4. MESLEKTE KIDEMİNİZ:

() 1-5 YIL () 6-10 YIL () 11-15 YIL () 16-20 YIL () 21 VE ÜZERİ

A5. EĞİTİM DÜZEYİNİZ:

() LİSE () ÖNLİSANS () LİSANS () Y.LİSANS () DOKTORA

B. OKULUN BÖLÜMLERİNDE İSG:

SORULAR	1 (EVET)	2 (HAYIR)	3 (BİLGİM YOK)
B1. OKUL İÇİNDEKİ ELEKTRİK TESİSATININ (ELEKTRİK PANOSU VE ANA AKIM) KONTROLLERİ YETKİLİ KİŞİLERCE YAPILIYOR MU?			
B2.OKUL İÇİNDEKİ ELEKTRİK KAÇAKLARINA KARŞI ÖNLEM ALINMIŞ MI?			
B3.ISLAK ZEMİNLERDE GEREKLİ HİJYEN SAĞLANIYOR MU?			
B4.OKULDA BULUNAN ELEKTRONİK CİHAZLARIN KULLANIM GÜVENLİĞİ SAĞLANMIŞ MI?			
B5.OKULUN İÇİNDE BULUNAN CAM KAPILAR VE CAMLI BÖLÜMLER İÇİN GÜVENLİK ÖNLEMİ ALINMIŞ MI?			
B6.OKUL İÇİNDEKİ DOLAP, RAF, MASA, SANDALYE GÜVENLİ BİR BİÇİMDE YERLEŞTİRİLMİŞ MI?			
B7.ELLE TEMASIN BULUNDUĞU MASA, SANDALYE, DOLAPLAR, KAPI KOLLARI, OYUNCAKLARIN PERİYODİK OLARAK HİJYENLERİ SAĞLANIYOR MU?			
B8.ÇALIŞANLAR İÇİN ERGONOMİK ŞARTLAR SAĞLANIYOR MU?			
B9.ZEMİNLERDE DÜŞME VE KAYMAYA KARŞI GEREKLİ TEDBİRLER ALINMIŞ MI?			
B10.GEÇİŞ ALANLARINDA TERTİP VE DÜZEN SAĞLANMIŞ MI?			
B11.OKUL İÇİNDEKİ ALARM SİSTEMİ ÇALIŞIYOR MU?			
B12.OKUL BAHÇESİNDEKİ RÖGAR, FOSEPTİK KUYU GİBİ YERLERİN GÜVENLİĞİ SAĞLANMIŞ MI?			
B13.YEŞİL ALANLAR BÖCEK, HAŞERE GİBİ OLUMSUZLUKLARA KARŞI İLAÇLAMA YAPILMIŞ MI?			
B14.OKUL BAHÇESİNDEKİ (DİREK, DEMİR CİSİMLER, DUVAR, AĞAÇLAR) İÇİN GEREKLİ GÜVENLİK TEDBİRİ SAĞLANMIŞ MI?			
B15.MUTFAKTA GAZ DEDEKTÖRÜ ÇALIŞIYOR MU?			

C. YANGIN, TAHLİYE DURUMLARI VE ACİL PLANLAR

SORULAR	1 (EVET)	2 (HAYIR)	3 (BİLGİM YOK)
C1. YANGIN SÖNDÜRÜCÜLER UYGUN YERLERDE ASILI MI?			
C2. YANGIN SÖNDÜRÜCÜLERİN PERİYODİK KONTROLLERİ YAPILIYOR MU?			
C3. ACİL DURUM PLANLARI GEREKLİ YERLERDE ASILI MI?			
C4. İLK YARDIM DOLABI VAR MI?			
C5. ACİL DURUM TAHLİYE ⁸ TATBİKATI ⁹ YAPILMIŞ MI?			
C6. ACİL DURUMLARA YÖNELİK GEREKLİ İŞARETLEMELER MEVCUT MU?			
C7. TEHLİKELİ BUHAR VE GAZLARA MARUZ KALINMAMASI İÇİN TEDBİRLER ALINMIŞ MI?			
C8. ACİL DURUM EKİPLERİ (DESTEK ELEMANLARI) BELİRLENMİŞ Mİ?			
C9. İLK YARDIM DOLABINDA GEREKLİ MALZEMELER BULUNUYOR MU?			
C10. HAVALANDIRMA DÜZENEĞİ VAR MI? KULLANIMA UYGUN MU?			
C11. YANICI VE PARLAYICI MADDELER RİSKLİ YERLERDEN UZAK TUTULUYOR MU?			
C12. DOĞAL AFETLERE KARŞI OKULDA GEREKLİ TEDBİRLER ALINMIŞ MI?			
C13. ANAOKULUNDA YANGIN SÖNDÜRÜCÜ VAR MI?			
C14. ANAOKULUNDA TAHLİYE KROKİSİ VAR MI?			
C15. ANAOKULUNDA YANGIN DOLABI VAR MI?			

D. OKULDA YIL İÇERİSİNDE YAPILAN İSG İLE İLGİLİ ETKİNLİKLER VE 4857 SAYILI İŞ KANUNU VE 6331 SAYILI İSG KANUNU.

SORULAR	1 (EVET)	2 (HAYIR)	3 (BİLGİM YOK)
D1.OKULDA SAĞLIK VE GÜVENLİK KÜLTÜRÜ OLUŞTURMA KAVRAMIYLA İLGİLİ YAPILAN FALİYETLER VAR MI?			
D2.OKULDA İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ BİLİNCİ OLUŞTURULMASI İÇİN YAPILAN FALİYETLERDE (AFİŞ, DERĐİ, KARİKATÜR VB.) GİBİ MATERYALLER KULLANILDI MI?			
D3.İDARECİ, ÖĞRETMEN OKULDA VE KÜÇÜK YAŞTAN İTİBAREN ÇOCUKLARDA İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ BİLİNCİNİN GELİŞTİRİLMESİ İÇİN FALİYETLER BULUNDULAR MI?			
D4.OKULDA İSG HEDEFLERİNE ULAŞMAK AMACIYLA YAPILAN ETKİNLİKLER (TİYATRO, KISA FİLM, ANİMASYONLAR VB.) YAPILIYOR MU?			
D5.İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞ HAFTASINDA ETKİNLİK YAPILDI MI?			
D6 TÜRKİYEDE Kİ İŞ KAZALARI VE MESLEK HASTALIĐI ÖNEMİ SONUÇLARI HAKKINDA BİLGİ SAHİBİ MİSİNİZ?			
D7.OKULA GELEN ÖĞRENCİ, VELİLERE İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ İLE İLGİLİ ÖRNEK DAVRANIŞLAR SERGİLENİYOR MU?			
D8. OKULDA İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ KÜLTÜRÜNÜN OLUŞMASI İÇİN ÖRNEK DAVRANIŞLAR YAPILIYOR MU?			
D9.OKUL İÇİNDE ACİL DURUM TATBİKATI YAPILDI MI?			
D10.4857 SAYILI İŞ KANUNU HAKKINDA BİLGİ SAHİBİ MİSİNİZ?			
D11.6331 SAYILI İSG KANUNU HAKKINDA BİLGİ SAHİBİ MİSİNİZ?			
D12.6331 SAYILI İSG KANUNU İSG KÜLTÜRÜNÜN VE FARKINDALIĞIN OLUŞMASINA SİZCE ETKİSİ VAR MI?			
D13.6331 SAYILI İSG KANUNU KAPSAMINDA ANAOKULUNDA RİSK DEĞERLENDİRMESİ YAPILDI MI?			
D14.6331 SAYILI İSG KANUNU KAPSAMINDA ANAOKULUNDA ACİL EYLEM PLANI YAPILDI MI?			
D15.6331 SAYILI İSG KANUNUNUYLA İLGİLİ ANAOKULUNDA İÇ YÖNERGE VAR MI?			